

Sygn. akt IV CSK 443/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa T. K. i K. K. przeciwko E. Spółce Akcyjnej w S.
o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 29 grudnia 2015 r.,
na skutek dwóch skarg kasacyjnych powodów – T. K. i K. K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 16 października 2014 r., sygn. akt V ACa 498/14,

**1) odmawia przyjęcia dwóch skarg kasacyjnych
do rozpoznania;**

**2) przyznaje radcy prawnemu A. N. ze środków budżetowych
Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Gdańsku kwotę 1.800
(tysiąc osiemset) zł wraz z należnym podatkiem od towarów i
usług tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną
powodom z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów

prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powodowie wniesli o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Zauważyli przy tym (k. 181-182), że: „W sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli wskazana przez stronę wykładnia przepisu jest powszechnie przyjęta w orzecznictwie oraz literaturze i została uwzględniona przez sądy obu instancji (tak: Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego, t. 2, 2007, s. 241, red. T. Ereciński). W ocenie skarżących, z taką sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowym postępowaniu.” W zacytowanej wypowiedzi powodowie zarazem powołali się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego i zaprzeczyli jego występowaniu w sprawie.

W dalszej części uzasadnienia wniosku powodowie wyjaśnili, że opierali powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego na podstawie przewidzianej w art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., a kwestionowanym przez nich obecnie zdarzeniem, na którym został oparty wydany przeciwko nim tytuł wykonawczy stanowiący zaopatrzonego klauzulą wykonalności nakaz zapłaty zasądzający świadczenie obecnie egzekwowane przez pozwanego, ma być zawarcie umowy z pozwanym według wzorca zawierającego klauzule abuzywne.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. postanowienie Sądu Najwyższego

z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to powinno być nadto „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Sposób sformułowania przez powodów zagadnienia prawnego, na występowanie którego powołują się w skardze kasacyjnej nie spełnia powyższych wymagań. Niezależnie od powyższego trzeba podkreślić, że skoro powodowie zgłosili powództwo na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., to powinni w swojej argumentacji uwzględnić, iż tytuł wykonawczy, którego dotyczy żądanie pozwu oparty jest na prawomocnym nakazie zapłaty, chronionym określonymi w prawie skutkami prawomocności orzeczenia, oznaczonymi w art. 365 i 366 k.p.c. Oczywiście jest zatem, że uwzględnienie powództwa o pozbawienie wykonalności takiego tytułu nie może prowadzić do ich zniweczenia. Zarzucana przez powodów wadliwość umowy zawartej z pozwanym mająca związek - jak twierdzą powodowie - z wykorzystaniem w niej klauzul abuzywnych oczywiście nie jest „zdarzeniem, na którym oparto klauzulę wykonalności”, gdyż umowa ta była oceniana w postępowaniu prowadzącym do powstania tytułu egzekucyjnego przeciwko powodom, nie zaś w postępowaniu klauzulowym.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powodowie powołali się także na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), wynikającą z naruszenia art. 207 § 3 w zw. z art. 207 § 6 k.p.c. Sąd Apelacyjny przekonująco wyjaśnił powodom, dlaczego nie sposób jest uznać, że ich pełnomocnik na czas złożył oczekiwane pismo procesowe, którego dotyczy zgłoszony zarzut. Skonfrontowanie uzasadnienia zaskarżonego wyroku z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala

zatem stwierdzić, żeby skarga kasacyjna powodów była oczywiście uzasadniona, a więc już na pierwszy rzut oka i bez potrzeby przeprowadzania bardziej złożonych rozumowań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, nie publ. oraz z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

Wynagrodzenie za pomoc prawną udzieloną powodom z urzędu zostało przyznane pełnomocnikowi na podstawie § 2, § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.). Nakład pracy włożony w przygotowanie skargi kasacyjnej, w ocenie Sądu Najwyższego, w żaden sposób nie usprawiedliwiał przyznania pełnomocnikowi powodów wynagrodzenia w wysokości ujętej w przedłożonym spisie kosztów.